

ՀՀ ԿԲ դրամավարկային քաղաքականությունը և արտարժույթի շուկաները
Ամսական տեսություն
(Նոյեմբեր 2017թ)

Հարգելի այցելու,

ՀՊՏՀ «Ամբերդ» հետազոտական կենտրոնի կողմից ներկայացված Ֆինանսական շուկաների վիճակի և զարգացումների ամսական տեսությունը հրապարակվում է ամսական հաճախականությամբ և իրենից ներկայացնում է ՀՀ ֆինանսական շուկաներում իրականացված գործարքների ամփոփ վերլուծություն: Այն իր մեջ

պարունակում համաշխարհային ապրանքային և ֆինանսական շուկաներում տեղի ունեցած գործընթացների ու միտումների ամփոփ տեղեկատվություն. ՀՀ մակրոտնտեսական հիմնական ամսական ցուցանիշների դիտարկում. ՀՀ ԿԲ կողմից դրամավարկային քաղաքականության ընթացքում իրականացված գործառնությունների վերաբերյալ, ինչպես նաև պետական, կորպորատիվ արժեթղթերի շուկաների և միջբանկային շուկաներում կնքված գործարքների վերաբերյալ ամփոփ վերլուծություն:

ՀՊՏՀ «Ամբերդ» հետազոտական կենտրոնի կողմից համաշխարհային ֆինանսական շուկաների զարգացումների վերլուծության նպատակը այս շուկաներում տեղի ունեցող գործընթացները տեսանելի դաշտում պահելն ու դրանց ազդեցությունը ՀՀ եվրոպարտատոմսերի, ՀՀ ներքին ֆինանսական շուկայի և ընդհանրապես՝ երկրի մակրոտնտեսական վիճակի վրա հասկանալն է, ինչը, նկատի ունենալով ազդեցությունների լազային(ժամանակային առումով խզված) բնույթը, կարևոր է մեր տնտեսության համար ապագա զարգացումների կանխատեսման տեսանկյունից: Մյուս կողմից՝ համաշխարհային կապիտալի շուկաներում ներդրողներ են նաև ՀՀ սուբյեկտները(ԿԲ, կենսաթոշակային ֆոնդեր, այլ ինստիտուտներ և անհատներ), ինչը ևս կարևոր է դարձնում այստեղ ընթացող զարգացումների վերլուծությունը: Այս՝ ամսական պարբերականությամբ հրապարակվող տեսությունը ամփոփում է ՀՀ եվրոպարտատոմսերի, համաշխարհային ապրանքային(մետաղներ, էներգակիրներ, պարենային ապրանքներ), արժույթային(դոլարի ինդեքս, եվրո, ՌԴ ռուբլի) և կապիտալի(զարգացող և զարգացած երկրների ֆոնդային ինդեքսներ և պետական պարտատոմսերի եկամտաբերություններ) շուկաներում տեղի ունեցող զարգացումների վերլուծությունը: Ամսական տեսությունը հիմնվում է Investing.com հարթակի հրապարակած վիճակագրության վրա, իսկ վերլուծությունների հիմքում Reuters գործակալության տեղեկատվական ու վերլուծական հրապարակումներն են և սեփական դիտարկումները: ՀՀ սոցյալ տնտեսական վիճակի հետ կապված հիմնական ցուցանիշների ներկայացումը նպատակ ունի ներկայացնել ՀՀ տնտեսական ակտիվության, տնտեսության հիմնական ճյուղերի զարգացումների, սպառողական և արդյունաբերական գների ինդեքսների, արտաքին ապրանքաշրջանառության և բնակչության միջին ամսական աշխատավարձերի ընդհանուր միտումները, ինչը թույլ է տալիս գնահատել Ֆինանսական շուկաների վրա մակրոտնտեսական և սոցյալ-տնտեսական ընդհանուր վիճակի ազդեցությունները: ՀՀ ԿԲ դրամավարկային քաղաքականության շրջանակներում ներկայացված են ԿԲ կողմից կիրառվող անուղղակի գործիքների կիրառումը, դրանց շրջանակներում իրականացված գործարքները, ինչպես նաև դրամական զանգվածի կառուցվածքը և դրանում իրականացվող փոփոխությունները: ՀՀ արտարժույթի շուկայի հետ կապված ներկայացված են ԱՄՆ դոլարի, եվրոյի, ՌԴ ռուբլու բորսայական, արտաբորսայական, ներբանկային և միջբանկային գործարքները, ինչպես նաև ՀՀ ԿԲ կողմից արտարժույթի շուկայում իրականացված գործառնությունները: Արժեթղթերի շուկայի վերլուծությունը բաղկացած է պետական և կորպորատիվ

արժեթղթերի շուկաների հետ կապված դիտարկումներից: Պետական պարտատոմսերի շուկայի հետ կապված ներկայացվում են առաջնային շուկայում դրանց տեղաբաշխումները, ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից իրականացվող հետգնումները, բորսայական և արտաբորսայական շուկաներում կնքվող գործարքները, գործակալ բանկերի կողմից բորսայական գնանշումները, ինչպես նաև պետական պարտատոմսերի եկամտաբերության կորերի փոփոխությունները: Կորպորատիվ արժեթղթերի շուկայի հետ կապված ներկայացվում են բորսայական և արտաբորսայական տեղաբաշխումները, բորսայական շուկայում կնքված գործարքները, դրանց շուկա ստեղծողների գնանշումները: Միջբանակային շուկայի վերլուծությունն իրենից ներկայացնում են միջբանակային վարկային, սվոփ և ռեպո շուկաների ամփոփ դիտարկումներ:

Ամբերդ հետազոտական կենտրոնի կողմից ֆինանսական շուկաների վիճակի և զարգացումների վերաբերյալ հրապարակվող ամփոփագրի տեղեկատվական հիմքերն են ՀՀ ֆինանսների նախարարության, ՀՀ Կենտրոնական Բանկի, ՀՀ Ազգային վիճակագրական ծառայության, ՆԱՍԴԱՔ ՕԷՄԷՔՍ Արմենիա ԲԲԸ հրապարակումները և վիճակագրական աղբյուրների բազաները: Ձեզ ներկայացվող վիճակագրական աղյուսակների, գծապատկերների և ներկայացվող տվյալների մի մասը նշված մարմինների կողմից օրական կտրվածքով հրապարակվող տվյալների համախմբման արդյունք են:

Սույն վիճակագրական նյութերը, վերլուծությունները և դիտարկումները ՀՊՏՀ Ամբերդ հետազոտական կենտրոնի մտավոր սեփականությունն են և դրանցից օգտվելու դեպքում հղումը կենտրոնի կայքին պարտադիր է:

«Ամբերդ» հետազոտական կենտրոն

Երևան, Նալբանդյան 128, թիվ 3 մասնաշենք Հեռ.՝ (+37410) 593-479 Էլ. փոստ՝ info@amberd.am

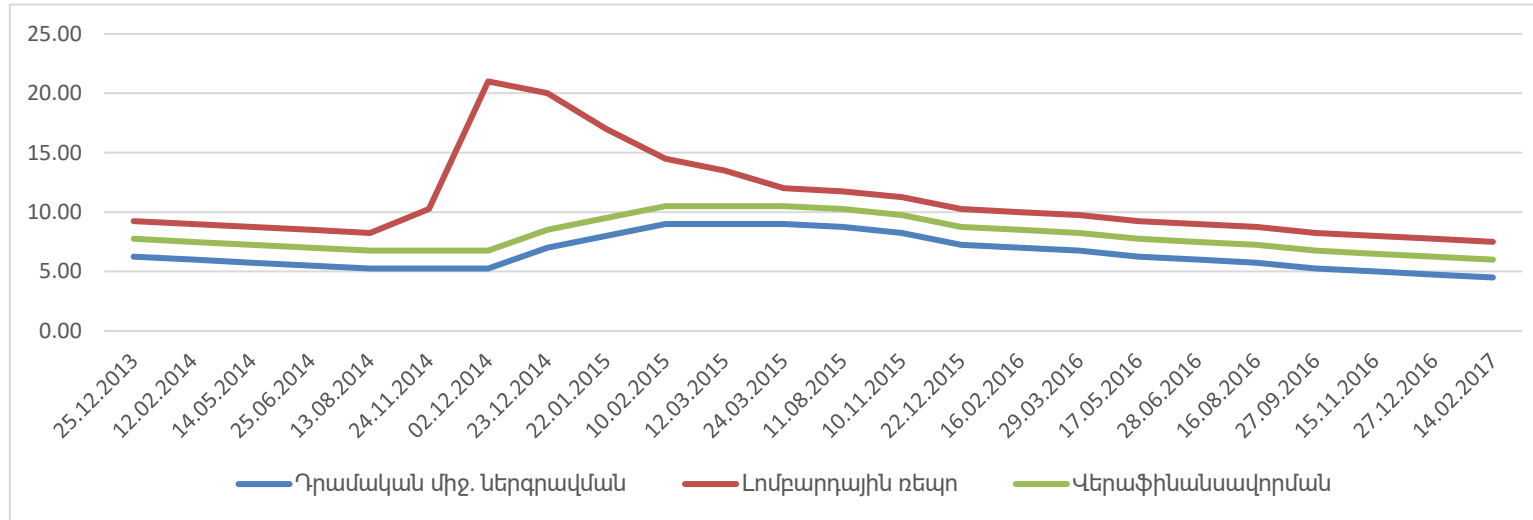
Բովանդակություն

1. ՀՀ ԿԲ դրամավարկային քաղաքականություն և դրամավարկային գործառնություններ	5
2. Դրամական զանգված և փողի ագրեգատներ	10
3. Արտարժույթի շուկաներ	12

1. ՀՀ ԿԲ դրամավարկային քաղաքականություն և դրամավարկային գործառնություններ

2017թ. նոյեմբեր ամսվա ընթացքում ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից իրականացվել են բաց շուկայական գործառնություններ, կիրառվել են մշտական հնարավորության գործիքներ, մինչդեռ դրամավարկային քաղաքականության հիմնական տոկոսադրույքները մնացել են անփոփոխ: Տոկոսադրույքների փոփոխության դինամիկան 2013-2017թթ. ցույց տանք գծապատկերի միջոցով.

Գծապատկեր 1. ՀՀ կենտրոնական բանկի դրամավարկային քաղաքականության տոկոսադրույքների դինամիկան 2013-2017թթ.

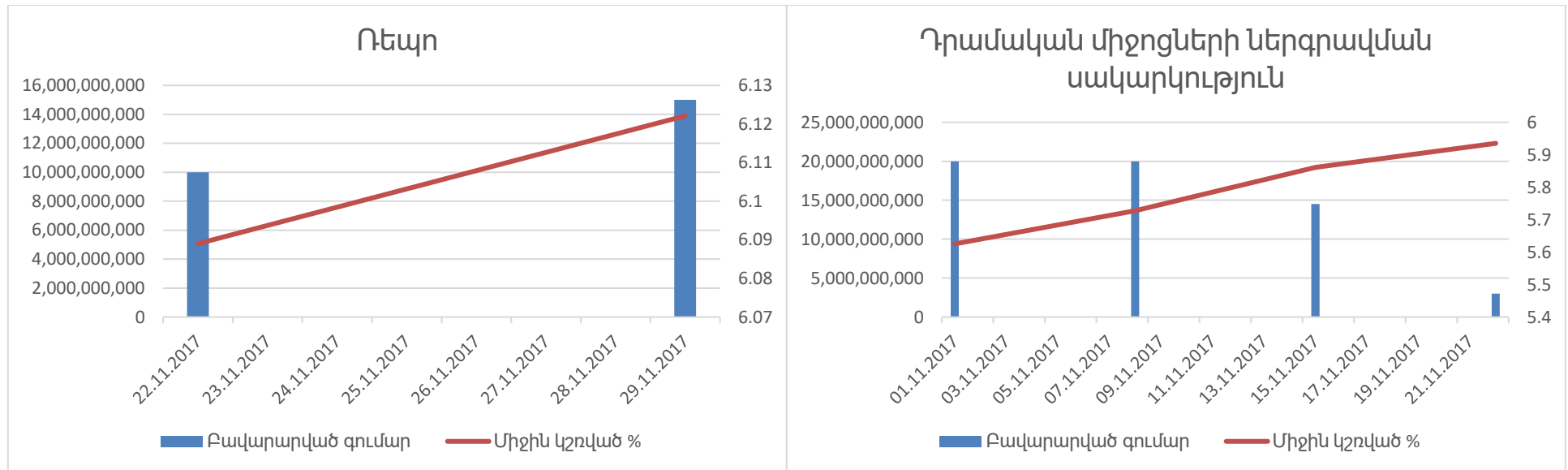
2017թ. նոյեմբեր ամսվա ընթացքում ՀՀ կենտրոնական բանկը դրամավարկային քաղաքականության իրականացման շրջանակներում դրամավարկային քաղաքականության տոկոսադրույքները չի փոփոխել: 2017թ. նոյեմբերի վերջի դրությամբ սահմանված են եղել դրամավարկային քաղաքականության հետևյալ տոկոսադրույքները՝

- դրամական միջոցների ներգրավման տոկոսադրույք - 4,5%,
- լոմբարդային ռեպո տոկոսադրույք - 7,5%,
- վերաֆինանսավորման տոկոսադրույք - 6%:

2017թ. նոյեմբեր ամսվա ընթացքում ՀՀ կենտրոնական բանկը դրամավարկային քաղաքականության շրջանակներում իրականացրել է իրացվելիության ներարկմանը միտված բաց շուկայական գործառնություններ: Այսպես, 2017թ. նոյեմբեր ամսվա ընթացքում կնքվել է 2 ռեպո գործարք գումարային 25,000,000,000 ՀՀ դրամ ծավալով, ինչպես նաև դրամական միջոցների ներգրավման սակարկությամբ 4 գործարք՝ 57,500,000,000 ՀՀ դրամ ծավալով: Միաժամանակ նշենք, որ նախորդ ամսվա ընթացքում կնքվել էր 1 ռեպո գործարք՝ 8,000,000,000 ՀՀ դրամ ծավալով, իսկ դրամական միջոցների ներգրավման սակարկությամբ գործարքներ չէին կնքվել: 2017թ. նոյեմբեր ամսվա ընթացքում ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից բաց շուկայական գործառնությունների շրջանակներում կազմակերպած գործառնությունների աճուրդների արդյունքները ներկայացնենք աղյուսակի միջոցով.

Աղյուսակ 1.

2017թ. նոյեմբեր ամսվա ընթացքում իրականացված բաց շուկայական գործառնությունները

Դիտարկվող ժամանակահատվածում բաց շուկայական գործառնությունների շրջանակներում իրականացված ռեպո գործառնությունների ժամկետայնությունը 7 օր է: Ընդհանուր ծավալային առումով ռեպո գործառնությունների ներկայացված առաջարկությունների ծավալը համընկել է բավարարված ծավալի հետ: Ռեպո գործառնությունների տոկոսադրույքը նախորդ ամսվա համեմատ աճել է:

Ներկայացված առաջարկությունների առավելագույն և նվազագույն տոկոսադրույքների սպրեդը կազմել է 0.135 տոկոս: Դիտարկվող ժամանակաշրջանի ընթացքում Ռեպո գործարքին մասնակցել են համապատասխանաբար 5 և 3 մասնակից:

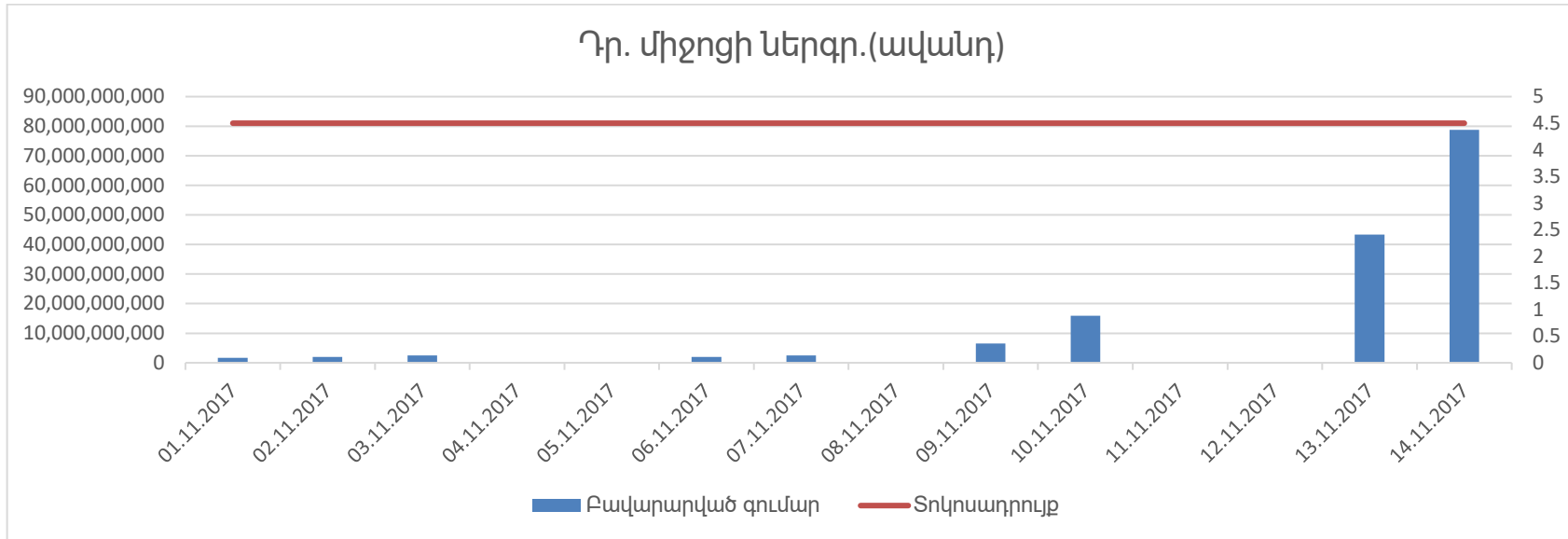
Դիտարկվող ժամանակաշրջանում դրամական միջոցների սակարկության շրջանակներում իրականացված գործառնությունների ժամկետակնությունը 14 օր է: Ընդհանուր ծավալային առումով ներկայացված առաջարկությունների ծավալը գերազանցել է բավարված ծավալին 13,000,000,000 ՀՀ դրամով: Դրամական միջոցների ներգրավման սակարկությունների տոկոսադրույքը դիտարկվող ժամանակաշրջանում աճել է: Վերոնշյալ գործարքին մասնակցել են 2-6 մասնակիցները:

Ընդհանուր առմամբ 2017թ. նոյեմբեր ամսին ՀՀ ԿԲ-ն բաց շուկայական գործառնություններ իրականացնելիս նպաստել է իրացվելիության կրճատմանը:

2017թ. նոմբեր ամսվա ընթացքում կիրառվել է 1 տեսակի մշտական հնարավորության գործիք, այն է՝ դրամական միջոցների ներգրավում (նպաստում է իրացվելիության կրճատմանը): Վերոնշյալ գործիքի կիրառմամբ կնքվել է 9 գործարք՝ 155,200,000,000.00 ՀՀ դրամ գումարային ծավալով: Համեմատելով հոկտեմբեր ամսվա համապատասխան ցուցանիշների հետ՝ դրամական միջոցների ներգրավման գործարքների ծավալը նվազել է 34,39 տոկոսով:

Աղյուսակ 3.

2017թ. նոյեմբեր ամսվա ընթացքում մշտական հնարավորության գործիքներով իրականացված գործառնությունները

Նոյեմբեր ամսվա ընթացքում ակտիվ է եղել դրամական միջոցների ներգրավման գործարքները: Բոլոր տեսակի գործարքների ժամկետը կազմել է 1 օր: Մասնակիցների առավելագույն քանակն արձանագրվել է նոյեմբերի 14-ին՝ դրամական միջոցների ներգրավման շրջանակներում. գործարքին մասնակցել է 10 մասնակից: Նոյեմբերի 13-ին ևս մասնակիցները ակտիվ են եղել, ընդ որում այդ ընթացքում դրամական միջոցների ներգրավման գործարքներում մասնակցել են 6 մասնակցիներ: Ամսվա ընթացքում տեղի ունեցած մնացած գործարքներին մասնակցել են 1-3 մասնակիցներ:

Նոյեմբեր ամսվա ընթացքում դրամական միջոցների ներգրավման առավելագույն ծավալն արձանագրվել է նոյեմբերի 14-ին՝ 78,800,000,000 ՀՀ դրամ: Բոլոր գործարքները կնքվել են 4,5 տոկոսով:

Դրամական միջոցների ավելցուկների և պակասուրդների նման տատանումները առևտրային բանկերի մոտ հիմնականում պայմանավորված են պահուստավորման փոփոխությամբ և ՀՀ առևտրային բանկերի իրացվելիության ավելցուկով: Իրացվելիության ավելցուկն էլ իր հերթին պայմանավորված է 2017թ. – ին Ընդհանուր կապիտալի նորմատիվի ավելացմամբ: Չնայած ԿԲ-ի կողմից շարունակվող խթանող

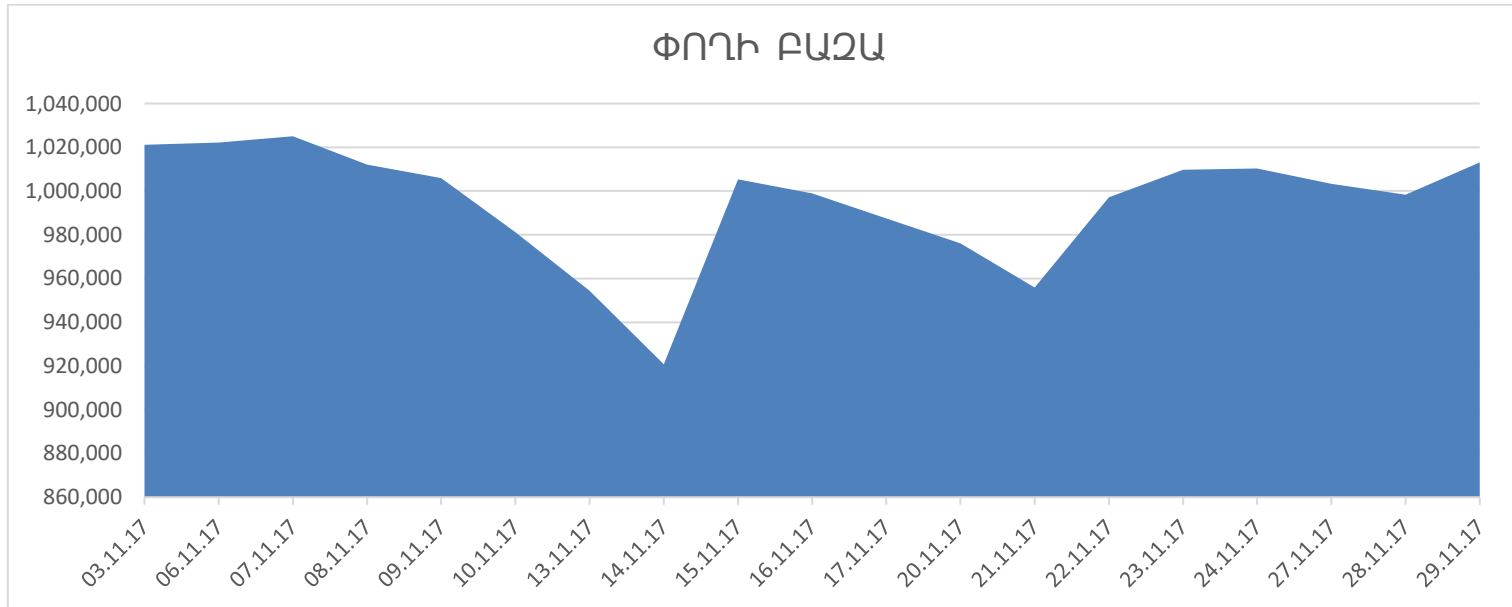

դրամավարկային քաղաքականությանը, ընդհանուր առմամբ նշենք, որ 2017թ. նոյեմբեր ամսվա ընթացքում ՀՀ ԿԲ-ն մշտական հնրավորության գործիքների միջոցով նպաստել է իրացվելիության կրճատմանը:

2. Դրամական զանգված և փողի ագրեգատներ

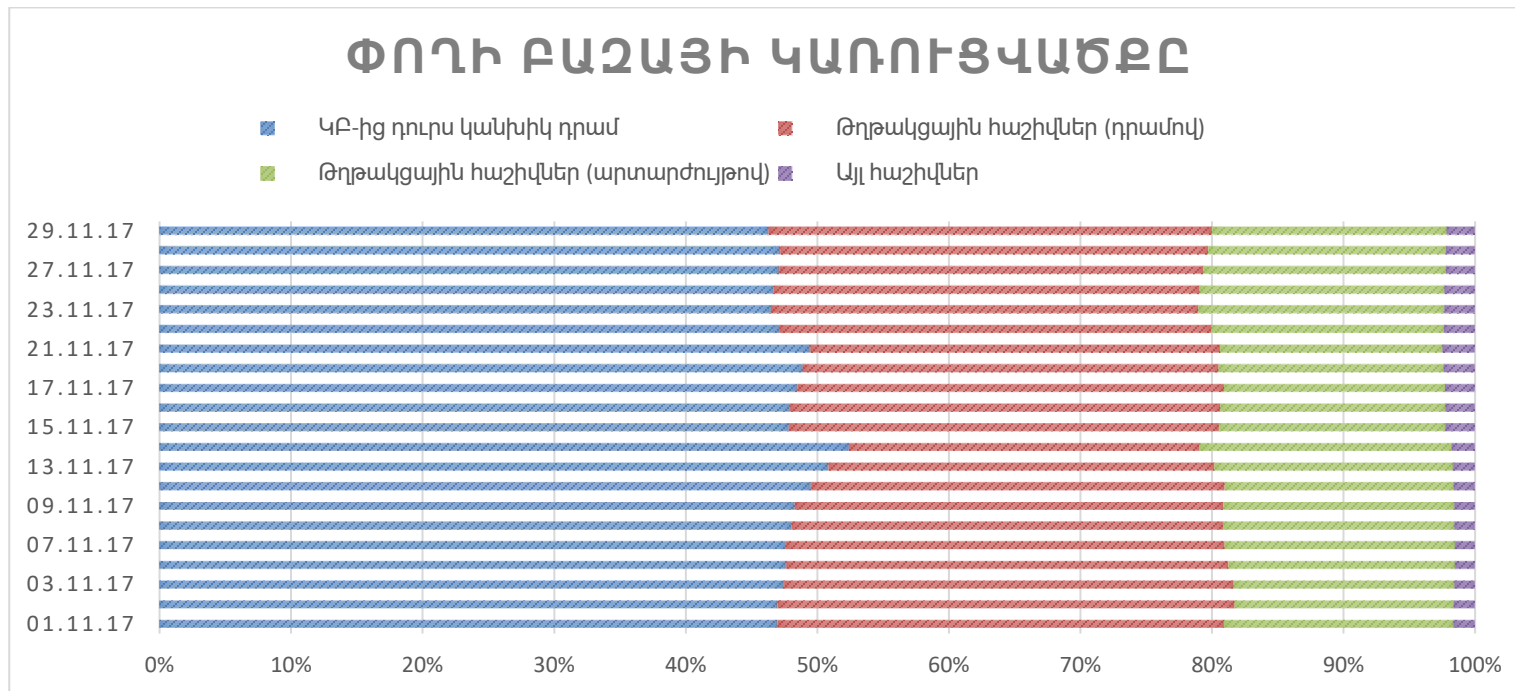
2017թ. նոյեմբեր ամսվա ընթացքում փողի բազան էական տատանումներով հանդերձ, դրսևորել է հիմնականում նվազման միտում: Նոյեմբեր ամսվա սկիզբը նշանավորվել է փողի բազայի կտրուկ անկմամբ, որը տևել է մինչև նոյեմբերի 14-ը: Այդ ընթացքում փողի բազան նվազել է 8,54 տոկոսով: Նոյեմբերի 15-ին փողի բազան նույնքան կտրուկ աճել է, մոտենալուք ամսվա սկզբի մեծությամբ. աճը նոյեմբերի 14-ի նվազագույն մեծությամբ համեմատ կազմել է 9,19 տոկոս: Մինչև նոյեմբերի 21-ը փողի բազան շարունակ անկում է ունեցել, որը տևել է մինչև նոյեմբերի 21-ը: Այնուհետև փողի բազան դրսևորել է հիմնականում աճման միտում, ընդ որում, ամսվա վերջին Փողի բազայի անկումը ամսվա սկզբի նկատմամբ կազմել է 0,62 տոկոս: Փոփոխություններն հիմնականում պայմանավորված են եղել առևտրային բանկերի ՀՀ կենտրոնական բանկում բացված թղթակցային հաշիվների մնացորդների փոփոխություններով և ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից իրականացվող գործառնություններով:

Գծապատկեր 2. Փողի բազայի փոփոխության դինամիկան 2017թ. նոյեմբեր ամսին

Կառուցվածքային առումով փողի զանգվածի մեջ հիմնական տեսակարար կշիռը կազմել է ԿԲ-ից դուրս կանխիկ դրամը՝ դիտարկվող ժամանակաշրջանում տատանվելով 46-ից 52 տոկոսի սահմաններում: Փողի բազայի կառուցվածքում զգալի է նաև ՀՀ դրամով թղթակցային հաշիվների տեսակարար կշիռը: Վերջինս նոյեմբեր ամսվա ընթացքում տատանվել է 26%-ից 34%-ի սահմաններում: Արտարժույթով թղթակցային հաշիվների և այլ հաշիվների տեսակարար կշիռը փողի բազայի կառուցվածքում համեմատաբար փոքր է: Նոյեմբերի 29-ի դրությամբ արտարժույթային հաշվի տեսակարար կշիռը կազմել է 18,1%, իսկ այլ հաշիվների տեսակարար կշիռը 2.15%: Ինչ վերաբերում է ՀՀ դրամով թղթակցային հաշիվներին և ՀՀ ԿԲ-ից դուրս կանխիկ դրամի տեսակարար կշիռներին, ապա վերջիններս նույն օրվա դրությամբ կազմել են համապատասխանաբար 47,2 % և 32.5%:

Գծապատկեր3. Դրամական զանգվածի կառուցվածքը 2017թ. նոյեմբեր ամսին

3. Արտարժույթի շուկաներ

Արտարժույթի բորսայական շուկա

Արտարժույթի բորսայական շուկայում 2017թ. Նոյեմբեր ամսվա ընթացքում գործարք չի կնքվել է: Չեն եղել նաև առաջարկի և պահանջարկի հայտեր:

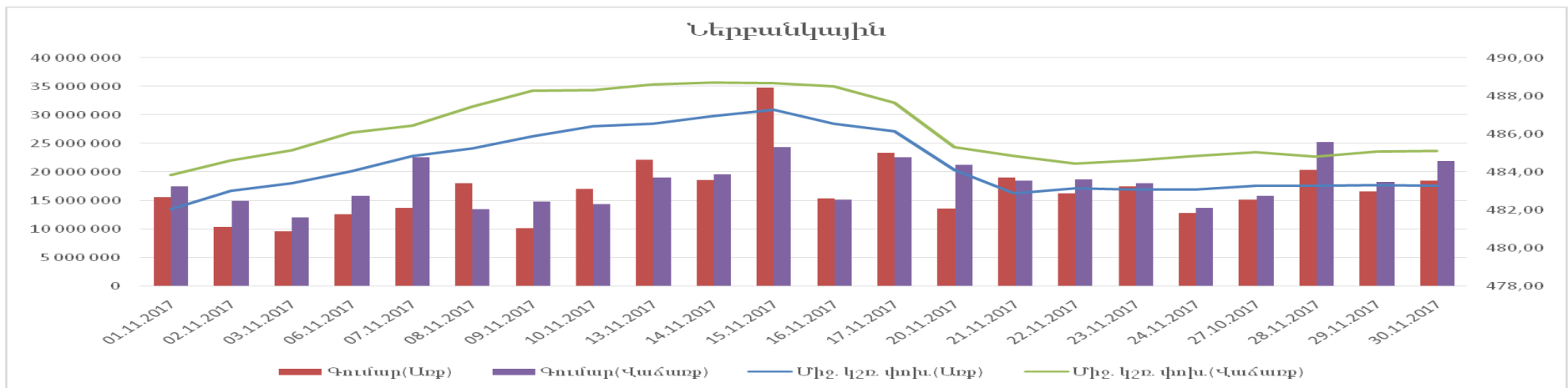
Արտարժույթի արտաբորսայական շուկաներ

Արտարժույթի արտաբորսայական շուկայում Նոյեմբեր ամսին գործարքներ են կնքվել ԱՄՆ դոլարով, Եվրոյով և Ռուբլիով:

ԱՄՆ դոլար

Նոյեմբեր ամսվա ընթացքում արտարժույթի Ներբանկային շուկայում գնվել է 370,349,678 ԱՄՆ դոլար՝ 484,68դրամ ԱՄՆ մեկ դոլարի դիմաց միջին փոխարժեքով, եւ վաճառվել է 396,698,711 ԱՄՆ դոլար՝ 486,20 դրամ ԱՄՆ մեկ դոլարի դիմաց միջին փոխարժեքով: Ընդ որում, միջին կշռված փոխարժեքի 5 տոկոս աճի պայմաններում նոյեմբեր ամսին հոկտեմբեր ամսվա համեմատ ԱՄՆ դոլարի առքը աճել է 2,95 տոկոսով, իսկ վաճառքը նվազել է 1,55 տոկոսով:

Գծապատկեր 4 . 2017թ. Նոյեմբեր ամսին Ներբանկային արժույթային շուկայում ԱՄՆ դոլարով գործարքների ծավալը և փոխարժեքը

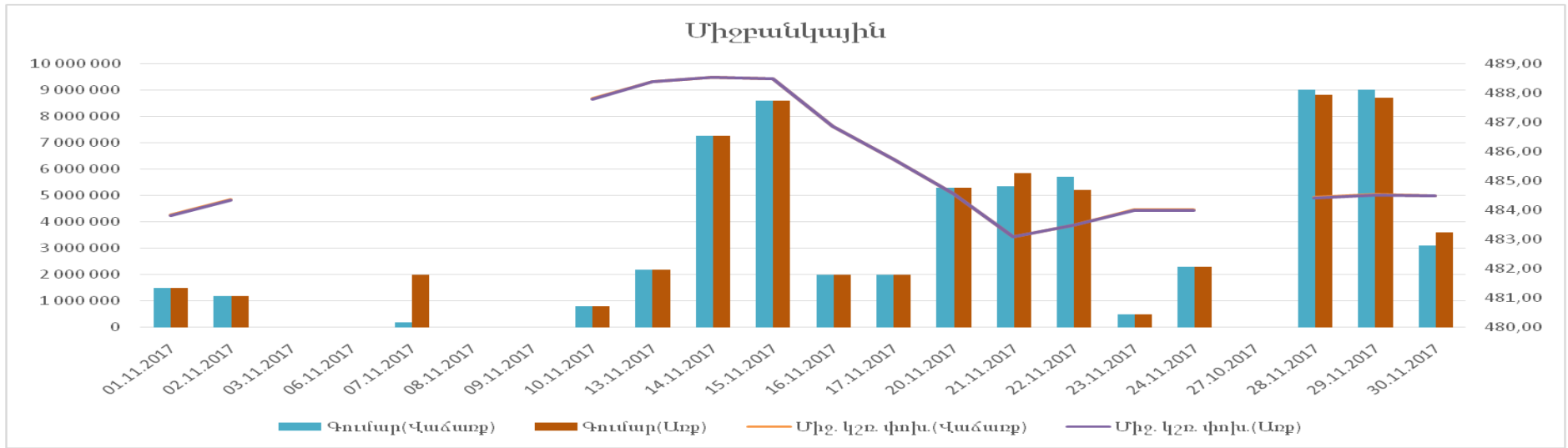

Նոյեմբեր ամսվա ընթացքում ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքը դրսևորել է հիմնականում աճի միտում, մասնավորապես, առքի փոխարժեքը ամսվա վերջին ամսվա սկզբի համեմատ աճել է 0,26 տոկոսով, իսկ վաճառքի փոխարժեքը ևս աճել է 0,26 տոկոսով: ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի անկումն, ըստ երևույթին, պայմանավորված է ՌԴ Ռուբլու ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ ամրապնդմամբ և ՀՀ տնտեսության ՌԴ արժույթից կախվածությամբ: Դիտարկվող ժամանակաշրջանում արտարժույթի առքուվաճառքի սպրեդը տատանվել է 1,20 (նոյեմբերի 20)- ից 2,38 (նոյեմբերի 9)- ի միջև:

Ինչ վերաբերում է Առքի և Վաճառքի գործարքների ծավալին, Նոյեմբեր ամսին ԱՄՆ դոլար ավելի շատ վաճառվել է քան գնվել: Գործարքների ծավալները անկայուն միտում են դրսևորել ամսվա ընթացքում, մասնավորապես, առքի գործարքների ծավալները տատանվել են 9530,939 (նոյեմբեր 3) ԱՄՆ դոլարից մինչև 34817,011 (նոյեմբերի 15) ԱՄՆ դոլարի սահմաններում, իսկ վաճառքի գործարքի ծավալները տատանվել են 12042,704 (նոյեմբերի 3) ԱՄՆ դոլարից 25179,383 (նոյեմբերի 28) ԱՄՆ դոլարի սահմաններում:

Նոյեմբեր ամսվա ընթացքում արտարժույթի միջբանկային շուկայում գնվել է 67,800,000 ԱՄՆ դոլար՝ 485,52 դրամ մեկ ԱՄՆ դոլարի դիմաց միջին փոխարժեքով և վաճառվել է 66,000,000 ԱՄՆ դոլար՝ 485,51 դրամ մեկ ԱՄՆ դոլարի դիմաց միջին փոխարժեքով: Հոկտեմբեր ամսվա համեմատ նոյեմբեր ամսին գործարքների ծավալը աճել է 38,23 տոկոսով, իսկ միջին փոխարժեքն աճել է 0,93 տոկոսով:

Գծապատկեր 5. 2017թ. Նոյեմբեր ամսին միջբանկային արժուրթային շուկայում ԱՄՆ դոլարով գործարքների ծավալը և փոխարժեքը

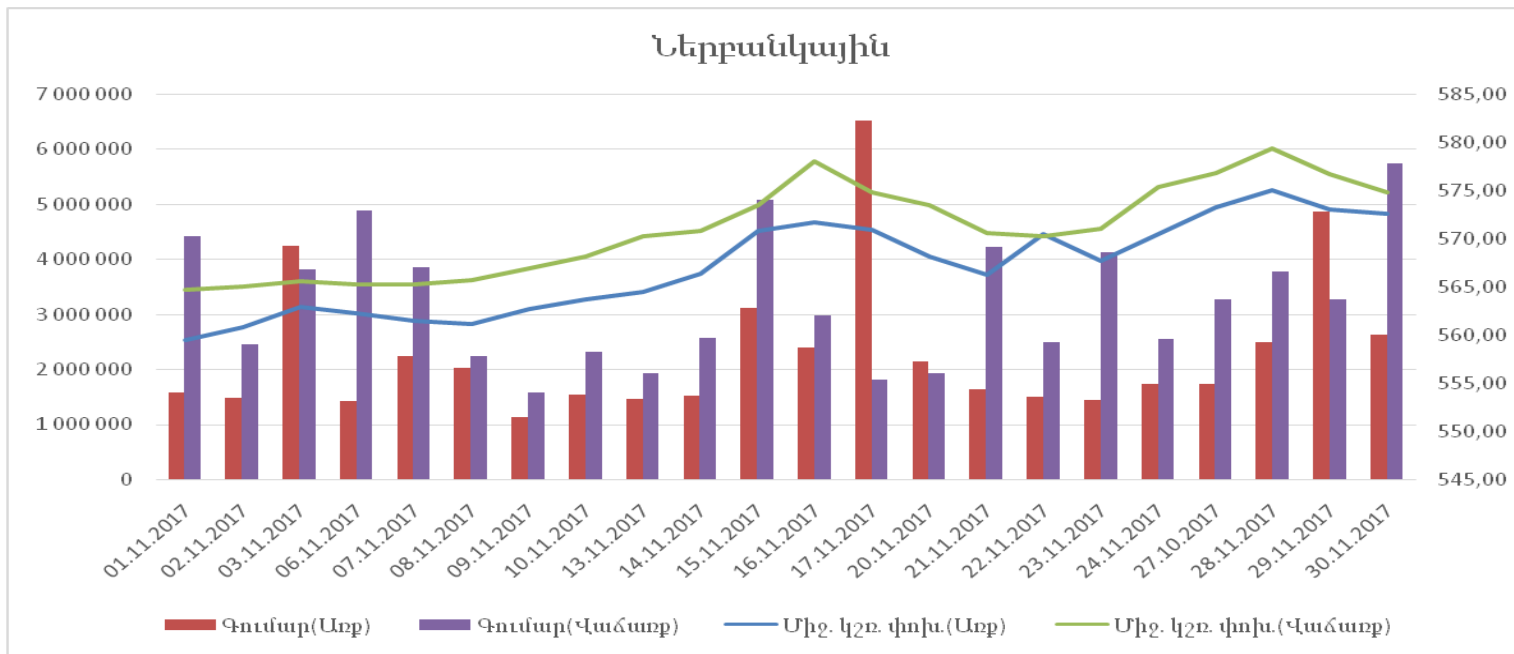

Միջբանկային արտարժուրթային շուկայում ամենաշատ ԱՄՆ դոլար գնվել է նոյեմբերի 28-ին՝ 8,800,000 ԱՄՆ դոլար՝ 484,44 դրամ՝ ԱՄՆ մեկ դոլարի դիմաց միջին փոխարժեքով, իսկ վաճառվել է նոյեմբերի 29-ին՝ 9,000,000 ԱՄՆ դոլար՝ 484,44 դրամ՝ ԱՄՆ մեկ դոլարի դիմաց միջին փոխարժեքով: Ամենաքիչը գնվել է նոյեմբերի 23-ին՝ 500,000 ԱՄՆ դոլար՝ 484 դրամ՝ ԱՄՆ մեկ դոլարի դիմաց միջին փոխարժեքով, իսկ վաճառվել է նոյեմբերի 7-ին՝ 200,000 դրամ՝ 485,77 ԱՄՆ մեկ դոլարի դիմաց միջին փոխարժեքով, : Ընդհանուր առմամբ ԱՄՆ դոլարի միջբանկային արժուրթային շուկան Նոյեմբեր ամսին դրսևորել է անկայուն միտում: ԱՄՆ դոլարի միջբանկային շուկայում, դրսևորել է աճման միտում: Նոյեմբերի 1-ի 483,83 դրամ փոխարժեքը նոյեմբերի 30-ին աճել է մինչև 484,50 դրամ:

Եվրո

Նոյեմբեր ամսվա ընթացքում արտարժույթի Ներբանկային շուկայում գնվել է 50,777,086 Եվրո 568,07 դրամ մեկ Եվրոյի դիմաց միջին փոխարժեքով, եւ վաճառվել 71,255,607 Եվրո 571,07 դրամ մեկ Եվրոյի դիմաց միջին փոխարժեքով: Ընդ որում միջին կշռված փոխարժեքի 5 տոկոս աճի պայմաններում հոկտեմբեր ամսվա համեմատ նոյեմբեր ամսին Եվրոյով առքի գործառնությունների ծավալը աճել է 23,70 տոկոսով 0,93 տոկոս փոխարժեքի աճի պայմաններում, իսկ վաճառքի գործառնությունների ծավալը նվազել է 8,47 տոկոսով 0,75 փոխարժեքի աճի դեպքում:

Գծապատկեր 6. 2017թ. Նոյեմբեր ամսին Ներբանկային արժույթային շուկայում Եվրոյով գործարքների ծավալը և փոխարժեքը

Նոյեմբեր ամսվա ընթացքում Եվրոյի փոխարժեքը էականորեն տատանվել է, մասնավորապես, առքի փոխարժեքը ամսվա վերջին ամսվա սկզբի դրությամբ աճել է 2,34տոկոսով (559,52 ՀՀ դրամից դառնալով 572,64 ՀՀ դրամ), իսկ վաճառքի փոխարժեքը նույն ժամանակաշրջանի ընթացքում աճել է 1,77 տոկոսով (564,75 ՀՀ դրամից դառնալով 574,76 ՀՀ դրամ): Դիտարկվող ժամանակաշրջանում արտարժույթի առքուվաճառքի սպրեդը տատանվել է -0,24 (նոյեմբեր 22)- ից 6,25 (նոյեմբերի 16) -ի միջև: Փոխարժեքը ամսվա ընթացքում դրսևորել է անկայուն միտում: Նոյեմբերի 30-ի դրությամբ առքի փոխարժեքը կազմել է 582,64, վաճառքինը՝574,76ՀՀ դրամ:

Ինչ վերաբերում է առքի և վաճառքի գործարքների ծավալին, ապա Եվրո ավելի շատ վաճառվել է, քան գնվել, ընդ որում, վաճառքի ծավալը շուրջ 1,4 անգամ մեծ է եղել առքի ծավալից: Առքի առավելագույն ծավալը արձանագրվել են նոյեմբերի 17-ին՝6,517,405 Եվրո (570,94 փոխարժեքով), իսկ վաճառքինը արձանագրվել է նոյեմբերի 30-ին՝5,729,312 Եվրո(574,76 փոխարժեքով): Ինչ վերաբերում է գործարքի նվազագույն ծավալներին, ապա ամենաքիչ Եվրոն գնվել է նոյեմբերի 9-ին՝1,123,799 Եվրո (562,72 փոխարժեքով) և ամենաքիչը վաճառվել է նոյեմբերի 9-ին՝ 1,578,731 (567,01 փոխարժեքով):

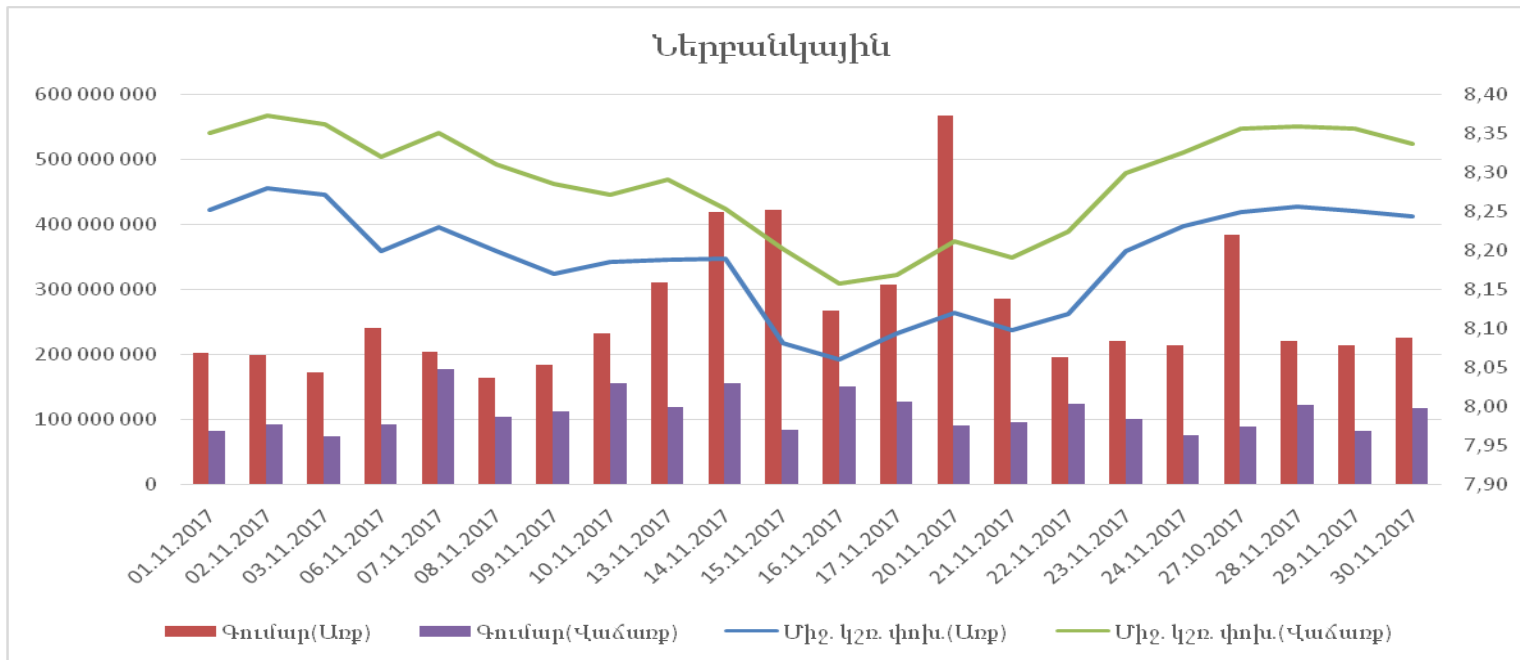
Արտարժույթի միջբանկային շուկայում նոյեմբեր ամսվա ընթացքում Եվրոյով գործարքներ չեն եղել:

ՌԴ Ռուբլի

Նոյեմբեր ամսվա ընթացքում արտարժույթի Ներբանկային շուկայում գնվել է 5,839,589,348 ռուբլի 8,18 դրամ մեկ ռուբլու դիմաց միջին փոխարժեքով, եւ վաճառվել է 2,411,953,241 ռուբլի 8,28 դրամ մեկ ռուբլու դիմաց միջին փոխարժեքով: Հոկտեմբեր ամսվա համեմատ Ռուբլով առքի գործառնությունների ծավալը նվազել է 0,06 տոկոսով շուրջ 1,34 տոկոս փոխարժեքի նվազման պայմաններում, իսկ վաճառքի գործառնությունների ծավալը նվազել է 9,84 տոկոսով 1,03 տոկոս փոխարժեքի նվազման դեպքում:

Գծապատկեր 7. 2017թ. Նոյեմբեր ամսին Ներբանկային արժուրթային շուկայում Ռուբլիով գործարքների ծավալը և փոխարժեքը

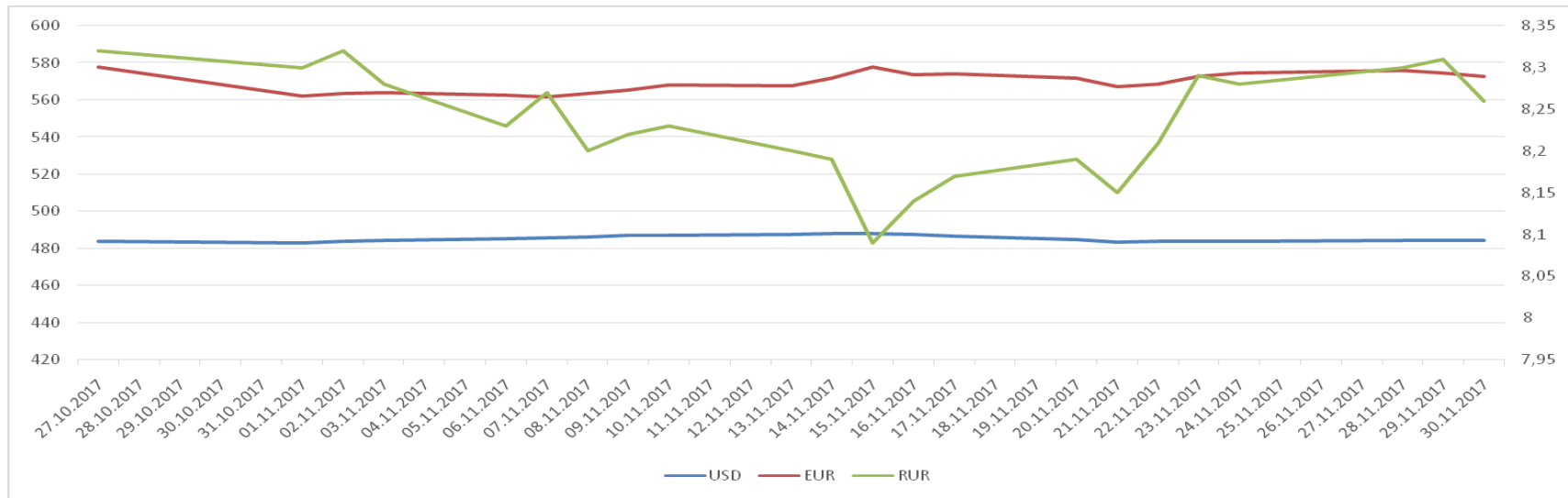
Նոյեմբեր ամսվա ընթացքում Ռուբլու փոխարժեքը դրսևորել է անկայուն միտում, մասնավորապես, առքի փոխարժեքը ամսվա վերջին ամսվա սկզբի համեմատ նվազել է 0,10%-ով (8,25 << դրամից դառնալով 8,24 << դրամ), իսկ վաճառքի փոխարժեքը նույն ժամանակաշրջանի ընթացքում նվազել է 0,17%-ով(8,35 << դրամից դառնալով 8,34 << դրամ): Դիտարկվող ժամանակաշրջանում արտարժույթի առքուվաճառքի սարեդը տատանվել է 0,06(նոյեմբերի 14)- ից 0,12 (նոյեմբերի 15) - ի միջև:

Ինչ վերաբերում է առքի և վաճառքի գործարքների ծավալներին, ապա Ռուբլի ավելի շատ գնվել է, քան վաճառվել: Առքի առավելագույն ծավալը արձանագրվել նոյեմբերի 20-ին՝565,928,563 Ռուբլի (8,12 << դրամ փոխարժեքով), իսկ առավելագույն վաճառքի ծավալը նոյեմբերի 7 - ին՝ 176,805,799 ռուբլի (8,35<< դրամ փոխարժեքով): Ինչ վերաբերում է գործարքի նվազագույն ծավալներին, ապա ամենաքիչ ռուբլին գնվել է

նոյեմբերի 8-ին՝ 163,900,953 ռուբլի (8,20 ՀՀ դրամ փոխարժեքով) և ամենաքիչը վաճառվել նոյեմբերի 3-ին՝ 73,971,822 (8,36 ՀՀ դրամ փոխարժեքով) ռուբլի:

Ռուբլու միջբանկային արտարժույթային շուկայում նոյեմբեր ամսին գործարք չի կնքվել:

Ստորև ներկայացնենք նաև ԱՄՆ դոլարի, Եվրոյի և Ռուբլու փոխարժեքների դինամիկան 2017թ. նոյեմբեր ամսվա ընթացքում.

Նոյեմբեր ամսվա ընթացքում ռուբլին անկայուն միտում է դրսևորել: Եվրոն անկայուն միտում է դրսևորել՝ առաջին հերթին պայմանավորված միջազգային շուկայի զարգացումներով: Իսկ ինչ վերաբերում է ԱՄՆ դոլարին, ապա այն ևս անկայուն է եղել: